

P-762

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

April / May - 2016

ID-405 : History

(Indian Culture)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

- 1 “કલા ભારતીય સંસ્કૃતિનો પ્રાણ છે” આ વિધાનની ચર્ચા કરી મોદેરાના સૂર્યમંદિરનો પરિચય આપો.

અથવા

- 1 ઈલોરાની શિલ્પસમૃદ્ધિ વર્ણવો.
- 2 ભારતીય ચિત્રકલાનો ટૂંકો ઇતિહાસ જણાવી અજંતાની ચિત્રકલા તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

અથવા

- 2 ઈસ્લામના ઉદયપૂર્વે અરબસ્તાનની સામાજિક પરિસ્થિતિ કેવી હતી ?
- 3 ભારતમાં ભક્તિ આંદોલનના ઉદ્ભવનાં કારણોની ચર્ચા કરો.

અથવા

- 3 ભારતમાં નવજાગૃતિના પરિબલો જણાવો.
- 4 પશ્ચિમની સંસ્કૃતિની કઈ અસરો આપણા સમાજ ઉપર પડી છે ?

અથવા

- 4 વિજ્ઞાનનો ભારતીય જીવન ઉપર પ્રભાવ વર્ણવો.

5 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે સાત)

- (1) કલા શબ્દ સંસ્કૃત કઈ ધાતુ ઉપરથી બન્યો છે ? સંસ્કૃત કોશકારો તેને શું કહે છે ?
- (2) જે ભાગમાં દેવની પ્રતિષ્ઠા કે સ્થાપન થાય છે તેને શું કહે છે ?
- (3) ભારતીય મંદિરોના શિખરોને લગતી કોઈ બે શૈલી પ્રચલિત છે ?
- (4) ઓરિસ્સાનું કયું મંદિર સ્થાપત્ય કલાનો ઉત્તમ નમૂનો છે ?
- (5) સમૂહ શિલ્પ અને સ્થાપત્યની રીતે મધ્યપ્રદેશનું કયું મંદિર પ્રખ્યાત છે ?
- (6) ચૈત્યગૃહ એટલે શું ?
- (7) સ્તૂપ એટલે શું ?
- (8) ભારતના પ્રખ્યાત બૌદ્ધ સ્તૂપોનાં નામ આપો
- (9) ઈલોરાની ગુફાઓ કયા રાજાએ તૈયાર કરાવી હતી ?
- (10) ભીતચિત્ર કઈ રીતે તૈયાર થાય છે ?
- (11) પહાડી કલમના ચિત્રોમાં કઈ બાબતનું વર્ણન છે ?
- (12) પ્રાચીન ભારતમાં લખાયેલ સંગીત ગ્રંથોનાં નામ આપો.